Ügyszám: 1487/P/2007-3.

[…] részére

Tisztelt […]!

Ön állampolgári indítvánnyal fordult hozzám, melyben a hírközlési szolgáltató szerződéskötéssel összefüggő adatkezelési gyakorlatát sérelmezi. A szolgáltatóval szerződés csak abban az esetben köthető, ha az ügyfél magát kettő fényképes igazolvánnyal igazolja.

Tájékoztatom, hogy 2004 folyamán átfogó vizsgálatot [619/H/2004. ügyszámon] folytatattam a mobilszolgáltatóknál, amely a mobiltelefon-előfizetési szerződés megkötésével összefüggő adatkezelés vizsgálatára irányult. Ennek során áttekintettem a szolgáltatók által alkalmazott üzletszabályzatok, általános szerződési feltételek, szerződéses nyomtatványok személyes adatok kezelésére vonatkozó részeit, valamint a vizsgálat kiterjedt a személyazonosító igazolványok másolására is.

A […] vezető jogtanácsosával a tavalyi évben hasonló tárgyban folytatott vizsgálatban számos levélváltás történt, melyek a szerződéskötéshez kapcsolódó adatkezelési szabályokról és eljárásokról tájékoztattak. A mobilszolgáltató álláspontja szerint a több hatósági igazolvány bemutatása az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvényben (a továbbiakban Eht.) foglalt kötelezettség teljesítése miatt szükséges. *„Az Eht. 129. §-ában meghatározza, hogy mely személyes adatokat köteles a szolgáltató az előfizetői szerződésben rögzíteni. Az Avtv. 7. § (1) b) pontja alapján továbbá az adatkezelő köteles gondoskodni arról, hogy a rögzített adatok pontosak és időszerűek legyenek. Annak érdekében, hogy a […] fent meghatározott törvényi kötelezettségének eleget tudjon tenni, szükséges, hogy a Szolgáltató az előfizetői szerződés megkötésekor ellenőrizni tudja a meghatározott adatok pontosságát. Tekintettel arra, hogy az útlevél, illetve a vezetői engedély önmagában nem tartalmazza az összes adatot, amelyet az Eht. 129. §-ban meghatározottak szerint a szolgáltató köteles rögzíteni, az okmány csak egy, a hiányzó adatokat tartalmazó dokumentum egyidejű bemutatásával lehet elegendő a szerződéskötéshez. (…)*

A […] nem elsősorban az érintetek azonosításának érdekében kéri a több okmány felmutatását, hanem az alábbiakban kifejtettek szerint a számlás előfizetések megkötése során, annak érdekében, hogy biztosítható legyen az, hogy a […] csak azon előfizetőknek nyújtson jelentős hitelkeretet, továbbá csak azon számlás és kártyás előfizetőknek nyújtson a készülék megvásárlásához jelentős összegű ártámogatást, amely előfizetők célja valóban a szolgáltatás igénybevétele.”

A […] „Mit hozzon magával” elnevezésű tájékoztatója a II. pontja alatt a következőket írja a magánszemély szerződéskötéséhez szükséges dokumentumok vonatkozásában.

A következő dokumentumok közül kettő bemutatása szükséges:

- szerződéskötő érvényes *régi típusú személyi igazolványa*,

- régi típusú személyi igazolvány és lakcímigazoló kártya,

- *új típusú személyi igazolvány* (kártya) és lakcímigazoló kártya,

- *új típusú gépjárművezetői engedély* (kártya) és lakcímigazoló kártya,

- *útlevél* és lakcímigazoló kártya.

Valamint a 2006 évben folytatott adatvédelmi vizsgálat óta a felsorolás kibővült a *régi típusú gépjárművezetői engedéllyel*.

Amennyiben a felsorolt dokumentumok közül a szerződő fél csak egyet mutat fel, akkor lehetősége van egy másik személy készfizető kezességvállalása mellett vásárolni. Ekkor a kezesnek kell az előzőekben felsorolt dokumentumokat bemutatni, továbbá kezességvállalási nyilatkozatot tenni.

Az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatosan az álláspontom a következő:

Az Eht. 129. § (6) bekezdés b)-c) pontja alapján a 2006 december 31-ig az írásban megkötött egyedi szerződésnek legalább a következő személyes adatokat kell tartalmaznia: az előfizető neve, lakóhelye, tartózkodási helye, illetve székhelye; előfizető (leánykori) neve, anyja neve, születési helye és ideje.

Az Eht. 2007. január 1-jei módosítását követően a természetes személy előfizető esetén az előfizető (leánykori) nevére, anyja nevére, születési helyére és idejére vonatkozó adat kezelésére nincs törvényi felhatalmazása a szolgáltatónak. Ezen adatok rögzítésére kizárólag a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 3. § (1) bekezdésének a) pontja alapján kerülhet sor. Az ügyfél hozzájárulását az Avtv. 3. § (7) bekezdése szerint az adatkezelővel kötött írásbeli szerződés keretében is megadhatja a szerződésben foglaltak teljesítése céljából.

A szolgáltató Adatkezelési tájékoztatója tükrözi ezt a jogszabályi környezetváltozást, ezért a szolgáltató által kezelt személyes adatok köre, az adatkezelés célja és jogcíme összhangban áll az Avtv. és az Eht. rendelkezéseivel. Álláspontom szerint a szolgáltató adatkezelése – ideértve az adatkezelésről szóló Avtv. 6. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatását is – nem sérti a személyes adatok védelméhez fűződő jogot.

A két fényképes igazolvány bemutatása az adatvédelmi felelős tájékoztatása szerint a szolgáltató üzleti érdekeinek a védelmét szolgálja. A szerződéskötés során csak az igazolvány adatainak rögzítésére sor kerül, azokról másolat nem készül, és azok sorszámát nem rögzíti az ügyintéző. Korábbi állásfoglalásaimban, és a mobilszolgáltatók személyazonosító igazolványok másolatáról szóló ajánlásomban kifejtettem, hogy az igazolvány bemutatása – annak lemásolása nélkül – nem minősül az Avtv. szerinti adatkezelésnek. Az igazolvány bemutatása tehát szintén nem sérti a személyes adatok védelméhez fűződő jogot.

A bemutatandó igazolványok számának megítélése nem adatvédelmi kérdés, ezért ebben a kérdéskörben nincsen hatásköröm jogi állásfoglalást adni. Azonban a hatályos jogszabályi környezetről az alábbiak szerint kívánom tájékoztatni.

- A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 7. § a) pontja szerint a magánútlevél tartalmazza az állampolgár családi és utónevét, születési családi és utónevét, születési helyét és idejét, nemét, állampolgárságát, arcképmását és saját kezű aláírását.

- A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban Nytv.) 29. § (3) bekezdése szerint a személyazonosító igazolvány tartalmazza a polgár nevét, születési helyét, születési idejét, állampolgárságát, anyja nevét, nemét, arcképét, saját kezű aláírását.

- A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. §-a, illetve a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet szerint a kártya formátumú, 2001. január 1-jétől bevezetett vezetői engedély tartalmazza a családi nevet és az utónevet, a születési helyet, születési időt, a fényképet és az aláírást.

Az Eht. 129. § (6) bekezdésének b) pontjában előírt kötelezően szolgáltatandó adatkör, illetve az önkéntes adatszolgáltatás alapján átadott adatkör bármelyik személyazonosításra alkalmas hatósági igazolvány bemutatásával hitelesen szolgáltatható. Az előfizető (leánykori) nevére, anyja nevére, születési helyére és idejére vonatkozó adat igazolásához azonban

olykor több hatósági igazolvány együttes bemutatása szükséges. [Az útlevél az anyja nevére vonatkozó adatot, a kártya formátumú személyazonosító igazolvány a lánykori nevet, az új típusú vezetői engedély sem a lánykori nevet, sem az anyja nevére vonatkozó adatot nem tartalmazza. A régi típusú személyazonosító igazolványokban még szerepel nőknél a lánykori név és az anyja nevére vonatkozó adat.]

Az Nytv. 29. § (4) bekezdése szerint a polgár személyazonosságát - a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza az e törvényben meghatározott adatokat (név, születési hely és idő, állampolgárság, arckép, saját kezű aláírás). Ilyen adattartalmú hatósági igazolványnak tekintendő különösen az érvényes útlevél és az új típusú kártyaformátumú vezetői engedély. A felsorolt, illetve az előzőeknek megfelelő adattartalmú érvényes hatósági igazolványok bemutatása esetében személyazonosítás céljából – jogszabályban meghatározott kivételekkel – a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.

A szerződő fél az Nytv. 29. § (4) bekezdése alapján bármelyik fent megjelölt és a törvényben meghatározott adatokat tartalmazó hatósági igazolvánnyal igazolhatja személyazonosságát. További hatósági igazolvány bemutatása a személyazonosság megállapítása céljából nem, a szerződéskötéshez szükséges adatok felvétele céljából azonban kérhető. Ezért a szerződéskötéshez elegendő bármelyik személyazonosításra alkalmas [Nytv. 29. § (4) bek.] hatósági igazolvány, amelyik alkalmas arra is, hogy hitelesen tanúsítsa az Eht. 129. § (6) bekezdés b) pontjában felsorolt személyes adatokat, illetve az a szerződés teljesítéséhez szükséges egyéb, önkéntes adatszolgáltatáson alapuló adatokat (előfizető leánykori neve, anyja neve, születési helye és ideje).

Adatvédelmet érintő kérdéseivel forduljon hozzám a jövőben is bizalommal.

Budapest, 2007. augusztus 16.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila